

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN

te Tongeren bij M. COLLÈS, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT

binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. »
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per drukregel.

TONGEREN, DEN 15 APRIL.

Gevolgen van het liberalismus.

Onze doctrinaire gazetten vallen hevig uit tegen de revolutionairen van Parijs. Het is waar dat de *coffre fort* in gevaar is en dat het socialismus zich vertoont achter het rood vaandel der republicanen.

Alles wat ons verwondert, is dat, in tegenwoordigheid van zulke lessen, onze liberalen nog willen voortgaan met België voort te stooten in den weg die Frankrijk naar den afgrond geleid heeft.

Dagelijks leert men aan het volk dat de godsdienst niets anders is dan een oude mommerij, die door verstandige lieden niet moet geëerd worden. — Goed, zegt het volk, dan zullen wij de priesters maar weggagen en de kerken plunderen.

Men predikt aan het volk dat het godsdienstig onderwijs uit de scholen moet gebannen worden en dat alles wat de catechismus vertelt over hemel en hel, niets anders zijn dan prullen om oude wijven in slaap te praten. — Goed, antwoordt alweer het volk, indien er na dit leven noch hel noch hemel ons verwacht, waarom moeten wij dan ons geheel leven lang werken en beroofd blijven van het genot der rijkdommen? indien er geene beloning bestaat voor de deugd en geene straf voor de ondeugd, waarom zouden wij dan onze drift niet volgen, waarom zouden wij de kerken niet uitstelen, de geldkist onzer meesters niet plunderen en al wie ons in den weg staat door den kop schieten?

O ja, heeren liberalen, wij begrijpen u heel wel! Gij wilt het volk wel ophitsen tegen kerk en priester, maar uwe eigendommen zouden moegetespaard worden. En krachtens welk recht, krachtens welke autoriteit of welk principium zou het volk uwe eigendommen sparen? Alles wat het volk op den weg der eerlijkheid kan houden dat is de gedachte van godsdienst, van God, van eeuwigheid. Doch sedert lang hebt gij hun doen gelooven dat dit niets anders dan superstitie is. Gij hebt het volk van den weg der deugd afgeleid, en de baldadigheden van Parijs zijn er het natuurlijke gevolg van.

De liberale drukpers schreeuwt hard tegen hetgeen te Parijs omgaat; zij ziet niet dat deze baldadigheden de echte vrucht zijn harer leerzamen. « Het gaat te verre, zegt zij. » Onnoozele jongens, denkt gij dan het wilde beest

Manfrida van Sorreze.

(Vervolg.)

Manfrida, wier voorhoofd, ondanks hare jeugd en schoonheid, reeds de sporen van droefheid en kommer vertoonde, begaf zich met langzamen tred naar een gansch afgezonderd en verlaten gedeelte van het kasteel. Zij doorkreeg eenen langen gang, welks muren met oude wapenen en verscheurde banieren en vaandels bedekt waren. Eindelijk kwam zij aan eene kleine deur, die zij behoedzaam opende. Nu bevond zij zich op eene plaats, die met voorwerpen van allerlei aard als het ware opgepropt. In het midden verheef zich een gebouw van middelmatige grootte, dat een zonderling contrast met het kasteel zelf vormde. Dit laatste tocht was een reusachtig gevaarte, op de kruin der naakte en hooge rots opgetrokken. Zijne talrijke torens, zijne hechte wallen, zijne zonderling gevormde en nauwe vensters, de groote granietblokken, waaruit het was samengesteld; — in één woord, alles getuigde den aanschouwer van kracht en sterkte. Het gebouw, waarheen Manfrida zich begaf, scheen zoo licht als een vogel, die op het punt staat omhoog te stijgen, vervaardigd te wezen. Zijn teugers vorm verheef zich opwaarts gelijk eene gedachte; hooge vensters moesten het inwendige als met licht overstroomen, en zijn ranke toren vertoonde ver omhoog zijne smaakvolle bouwvoerde.

Dit gebouw was vroeger de kapel van het kasteel geweest, en, ofschoon het de asche der graven van Sorreze bewaarde, had de ruwe, barbaarsche hand van Manfrida's vader het toch niet gespaard. Toen het jonge meisje de deur halverwege had geopend, liet zij een zucht en trad met langzame treden deze heilige plaats binnen, wier aanblik, ofschoon voor haar niets ongewoons bevatte, toch bij haar altijd smartelijke gevoelens deed ontwakken. Het altaar was verbrijzeld; zijn kostbaar marmelag hier en

konnen tegen te houden, na het van den band los gelaten te hebben?

Die klubsmanen en straatpolitieken die Parijs beheerschen, zijn niet anders dan logieke en stoutmoedige liberalen. Zij gelooven dat de liberale leeringen niet kunnen tegengehouden worden door den weerstand van eenige belangen, waar zij vreemd aan zijn. Men heeft hun geleerd kerken afbreken en in den grond denken zij niet anders over godsdienst dan onze liberalen; maar zij vinden meer profijt met de geldkisten der bankiers te plunderen. Zij hebben zich aan het werk gezet, en zij bekommeren zich niet meer met de zaligheid van het kapitaal en des eigendoms dan de vrijdenkers zich bekommeren met de zaligheid hunner ziel.

Onze liberalen, onze doctrinairen en vrijdenkers kunnen vrij schreeuwen tegen de schurken van Parijs, maar met recht en rede kunnen zij hun niets antwoorden.

Kerkelijke staat.

Men schrijft uit Rome aan het *Journal de Bruxelles*:

Te Rome gaat alles van kwaad tot erger. Uit mijne laatste brieven hebt gij kunnen zien, hoe het met de openbare veiligheid gesteld is. Het is op gevaar van vermoord te worden dat een fatsoenlijk mensch 's avonds uitgaat. Achtereenvolgens hebben eergisteren en gisteren alhier gepleegde moorden onstelentis in de stad verspreid. Des nachts trekken benden mannen door de straten onder het geschreeuw van: « Dood aan den Paus! de Jesuïeten, de priesters, de katholieken, en het uitgalmen van *evviva Garibaldi* en *Mazzini*. » Tooneelen, die men niet fatsoenlijk kan beschrijven, vallen voor in de publieke huizen, die zich midden in de stad vestigen en een tot dusverre te Rome onbekend schandaal verwekken. Zoo heeft de fransche consul-generaal, de heer de Tallenay, die de tweede verdieping van een fraai huis bewoont, op de eerste verdieping een soort van speelhuus zien openen, waar vergaderingen gehouden, bals gegeven worden, gespeeld werd, kortom waar alles plaats greep wat het zedebederf der uitgewekenen en Garibaldisten medebrengt, een en ander vergezeld van een helsch rumoer. Aanzienlijke personen, die mevr. de Tallenay kwamen bezoeken, zijn beledigd en op eene schandelijke manier behandeld geworden. Hieraan een einde willende maken, heeft de

daar langs den grond. De beelden der heiligen, van hunne voetstukken afgerukt, lagen wijd en zijd verspreid, door de uitzinnige woede eener fanatieke secte vermaakt en verwoest. De trap van den predikstoel was gebroken; de voortreffelijke schilderingen *in fresco* hadden door de zonnestralen, die onbelemmerd door de verbrijzelde ramen heendrongen, ontzettend geleden; alles in een woord droeg den stempel der verwoesting, der barbaarsche vernielingszucht. . . . Een enkel beeld der H. Maagd achter een der groote kolommen verscholen, was aan dit goddeloos bedrijf ontsnapt en stond nog ongeschonden te midden van dit tooneel van wanorde. Dit kleine beeld, dat met een hemelschen blik alles scheen te beheerschen, stelde Maria voor in al den luister harer vlekkelooze maagdelijkheid, als de nieuwe Eva, die den kop van het helsche serpent verplettert. Eene godvruchtige hand scheen dat beeld der Moeder van Jesus bijzonder vereerd te hebben. Althans een krans van bloemen omgaf het geheel als met een schitterenden en welriekenden straalkrans, terwijl een kandelaar, die op eene half verbrijzelde kolom geplaatst was, aan hare voeten brandde. Hier kwam onze Manfrida neerknielen. Zij bleef er een oogenblik het aangezicht in hare handen verborgen, bidden, toen het gedruis van een lichten tred haar het hoofd deed opheffen. Een man stond achter haar. Zijn grove, wollen mantel duidde een armen reiziger aan; maar zich eensklaps van dezen ondoende, vertoonde hij een schoonen, edelen jongeling, wiens lange, blonde lokken bijna tot op zijne schouders hingen. Manfrida bekende hem en riep:

« Alberic! zijt gij het? Gij hier! Maar gij waagt uw leven! »

Hij schudde met verontwaardiging het hoofd en zeide:

« Wat kan mij dat schelen! . . . Ik wilde u zien! . . . »

Zij zag hem aan, maar wendde spoedig het

heer de Tallenay zich naar den prefect van politie begeben en zijn beklag ingediend. Maar de prefect heeft hem ten antwoord gegeven: « Mijnheer, Rome verheugt zich tegenwoordig in het genot der vrijheid. » En alleen toen de prefect overtuigd werd, dat de Garibaldistische politiek in die zaak gemengd was, ging hij tot de sluiting van dit lokaal over.

Rekenende op den gunstigen uitslag der revolutie, arbeid het gouvernement met koortsachtigen ijver aan de vestiging der hoofdstad. Legioenen werklieden breken steenen gebouwen af, om houten, gegoten of glazen gebouwen daarvoor in de plaats te stellen, geëgend naar de hedendaagsche bestemming van den senaat en het parlement. Al de groote kloosters zijn in bezit genomen, ondanks de protesten der Mogendheden. Het Quirinaal is gereed den koning te ontvangen en in de Consulta meubelt men vertrekken voor de beruchte Rosina, thans gravin Melifiori en morganatische echtgenoot van Victor-Emmanuel.

Wat den heiligen Vader aangaat, overstelpt met droefnissen, maar altijd krachtig en kalm en zich in eene gezondheid verheugende, die tegen alle vermoedissen en den tijd bestand schijnt, deze is het voorwerp der dagelijkse beleedigingen der dagbladen, die nu eens beweren dat hij ziek, dan weder dat hij gezond is, hem opgesloten verklaren en hem in het geheim doen uitgaan, beweren dat hij op het punt staat te vertrekken en hem voorstellen als vast besloten te blijven. Ziedaar de logentaal, waarmede de revolutionnaire pers steeds hare kolommen vult.

De installatie van M. Ch. Simons, tot procureur-generaal benoemd bij het hof van beroep te Brussel, heeft den 12 plaats gehad. De korte redevoering, welke hij te dezer gelegenheid uitsprak, bevat menige volzin, die den man kenmerkt, niet gehoor gevende aan de drift en partijchap; maar die tracht zich op die hoogte te plaatsen, waar alleen de waarheid haar licht geeft.

Wij mogen er bij voegen: een standpunt dat vele magistraten, onder het bestuur van M. Bara, nooit hebben weten te bereiken.

Na aller pogingen tot één doel, en aller wellwillendheid te hebben ingeroepen, zegde M. Simons: « De eer heb ik niet gezocht; maar den plicht, met alle zijne moeite en opofferingen, neem ik aan. »

» Aldus vruchtbaar gemaakt door het werk

hoofd om, ten einde hare tranen te verbergen. Hij, die voor haar stond, was Alberic van Selvaz, met wien zij in gelukkige dagen verloofd geworden was. Zij bemide hem met eene zuivere liefde; maar de rampzalige gebeurtenissen, die destijds zooveel tronen hadden omver geworpen, hadden ook dat vreedzaam geluk vernietigd. . . . Manfrida was de dochter van een hartstochtelijk aanhanger der nieuwe secte, en Alberic, getrouw aan het geloof zijner vaders, was een der eersten, die het seint tot een kruistocht hadden gegeven. In deze woorden lag geheel de uitgestrektheid van hun ongeluk. . . .

« Manfrida, » zeide hij haar, « wij hebben niets te vrezen. Elzear, die de opechtheid mijner bedoelingen kent, heeft mijne intride beschermd; hij zal ook mijn uitgaan beschermen. Verloen mij eenige oogenblikken onderhand. »

Zij gaf een teeken van toestemming, en bevend zette zij zich op een steenblok neder. Hij zette zich tegenover haar. Naast hen lag het verminkte standbeeld van een ridder op het graf, waar zijne stoelzige overblijfselen rustten. De beul der Albigenzen had zijne saamgevoenen handen, die een kruisbeeld vsthielden verbrijzeld. Manfrida wierp er een wemoedigen blik op; want dit standbeeld was dat van haar grootvader! . . .

Alberic vatte het woord op.
« Manfrida, » zeide hij, « morgen zullen de kruisvaarders aan den voet dezer muren verschijnen: hun talrijk leger zal deze rots, waar uwe voorvaders hunne woning gesticht hebben, omgeven. Uw vader zal, ondanks zijne dapperheid, slechts eenige dagen tegenstand kunnen bieden. Honger en dorst zullen Simon van Monfort te hulp komen. Het kasteel zal bemachtigd worden. De gedachte aan het gevaar, dat u bedreigt, vervult geheel mijne ziel met droefheid. Daarom heb ik het leger ter sluis verlaten, en gebruik makend van de heilige rechten, die mij als uw verloofde toebehooren, ben ik hier gekomen. Ik kom om u te bewegen dit kasteel te ver-

en de opoffering, en met de hulp van God, zal deze zetel, door enge banden aan den uwen verbonden, zich waardig toonen, ik hoop het, zoo niet van uwe wetenschap en uwe hooge verstandelijkheid, dan ten minste van uwen geest van onpartijdig recht, en van uwe pogingen om het goede te doen zegepralen. »

Die woorden hebben veel goedkeuring en teekens van verkleefdheid te weeg gebracht. Overigens, wij herhalen het, zij kenmerken den man, die nu tot den hoogen post in het magistratuur geroepen is.

Runderpest.

Geen enkel geval van runderpest heeft zich in Tongeren of in de omstreken vertoond sedert de eerste inval der ziekte in eenen stal te Mulken. Het blijkt uit de inlichtingen die op het provinciaal gouvernement ontvangen zijn uit alle gemeenten van Limburg, dat nergens de gezondheids toestand van het vee het minste laat verlangen.

Door besluit van den heer gouverneur der provincie Limburg wordt de omloop toegestaan van honden gespannen in kleine wagens en kruiwagens gebruikt tot het vervoer van koopwaren, onder voorwaarde: dat de ladingen geene stoffen begripen wier vervoer te Tongeren verboden is, zoo als stroo, de voerage, het mest en dat de honden gemulband zijn.

De eerw. heer Schroyen, pastoor van Stevoort, is schiekelijk overleden in den nacht van 7 tot 8 april.

M. Leenaerts, professor in het collegie van St. Quirinus te Hoi, is kapelaan benoemd te Diepenbeek.

Onlusten te Parijs.

De toestand is in Parijs nu zoo sterk gespannen, dat hij buigen of bersten moet, en men vrees met reden dat de verlossing der fransche hoofdstad uit het Schrikkebeud maar zal kunnen bewerkt worden ten prijze eener gedeeltelijke verwoesting. Het wettige Staatsbestuur zal den straatoorlog moeten voeren en de eene wijk na de andere verwoesten met kanon en bajonnet, met vuur en zwaard.

Het onheilspellend woord van den ouden Neerlandischen kronijkschrijver Van Leliendael zal dan toch bewaarheid worden. Het nieuwer-

laten, en mij te volgen naar het leger van de getrouwe kinderen der H. Kerk. »

« U volgen! »

« Ja, Manfrida, Simon van Monfort, die den band, welke ons vereenigt, kent, biedt u onder zijne banieren bescherming aan. Hij wil bij u de plaats van vader bekleeden en morgen ons vergezellen naar den eerwaarden Dominicus de Guzman, ten einde uit diens handen den huwelijkszegel te ontvangen. »

Manfrida had stilzwijgend en met oedergeslagen oogen zijne woorden aanhoord; doch toen de jongeling opheid met spreken, stond zij op, sluierde op nieuw haar gelaat en zeide:

« Vaarwel, Alberic van Selvaz, vaarwel! »

Hij wierp zich voor haar neder en riep:

« Hoe! gij verlaat mij! . . . zonder mij te antwoorden! . . . zonder op mijne bede een enkel woord te spreken. »

Hij hield haar vast aan haar kleed, terwijl hij smeekend aan hare voeten gekniel lag. Zij wendde zich weder om en zeide hem op vastberaden toon:

« Ik ben dan in uwe achtling ontzettend gedaald; ik ben dan het gunstig oordeel, dat gij vroeger te mijnen opzichte koesterdet, wel geheel onwaardig, vermits gij, Alberic, mij een zoodanig plan durft voorstellen! U volgen en mijn vader verlaten! Hem verlaten, als alle gevaren zich rondom hem vereenigen, als hij, alleer u verlaten, is tegevoer een machtigen vijand, en ik, zij eenig kind, zou bij dien zelfden vijand eene schuilplaats zoeken! . . . O! dat ware een ontuitwissbare schande voor de menschen, eene gruwelijke misdaad tegen God, ons aller vader! »

« Gij zoudt dan niet alleen het gevaar, maar ook den rampzaligen invloed der ketterij ontvluchten, »

Zij wong wanhopig hare handen.
« Mijn vader! . . . Ja, hij heeft voor de valsche leeringen der kettters moeten zwichten, maar